

Aanwijzingsbesluit vergunningsplicht voor de autoverhuurbranche

De burgemeester van Amsterdam

Gelet op:

- artikel 2.16A van de Algemene Plaatselijke Verordening (APV);
- het Regionaal Veiligheidsplan 2019-2022;
- het onderzoeksrapport “Criminelen achter het stuur, aard en omvang van huurvoertuigen voor criminele activiteiten” (Beke reeks, 2019);
- de bestuurlijke rapportage van politie d.d. 18 maart 2020, waarvan op 14 oktober 2022 bevestigd is dat het beeld dat in de BR van 2020 is geschetst nog altijd actueel is;

Overweegt dat:

- de burgemeester op grond van artikel 2.16A van de APV een gebied, straat of gebouw kan aanwijzen waarin het verboden is zonder vergunning als bedoeld in artikel 3.64 van de APV bepaalde categorieën bedrijfsmatige activiteiten uit te oefenen die naar zijn oordeel de openbare orde verstoren, het woon- en leefklimaat aantasten of anderszins ondermijning veroorzaken;
- als een van de ambities van de Amsterdamse driehoek in het Regionaal Veiligheidsplan 2019-2022 is benoemd: het zoveel mogelijk tegengaan, verstoren en beëindigen van georganiseerde criminaliteit en ondermijnende activiteiten, het tegengaan van verwevenheid van onder- en bovenwereld, het wegnemen van onderliggende gelegenheidsstructuren en de aanpak van moeilijk vervangbare criminele dienstverleners;
- uit de bestuurlijke rapportage van de politie d.d. 18 maart 2020 blijkt dat de autoverhuurbranche een belangrijke rol speelt bij de georganiseerde criminaliteit en dat deze dienstverlening belangrijk is binnen het criminele proces;
- huurauto's van bonafide én malafide autoverhuurders worden gebruikt voor verschillende vormen van zware criminaliteit zoals drugs- en wapenhandel, overvallen, plofkraak en liquidaties en ook als transportmiddel voor personen die zich bezighouden met zware- en georganiseerde criminaliteit, waardoor het ook gebeurt dat criminelen in de huurauto worden geliquideerd;
- de bestuurlijke rapportage van de politie ook verwijst naar het onderzoek “Criminelen achter het stuur” een onderzoek dat door bureau Beke is uitgevoerd in opdracht van het ministerie van Justitie en Veiligheid, dat eind 2019 is verschenen en dat hetzelfde beeld geeft;
- de onderzoekers van Beke namelijk ook concluderen dat de autoverhuurbranche kwetsbaar is voor misbruik door criminelen en dat huurvoertuigen in de praktijk gebruikt worden voor het uitvoeren van criminele activiteiten;
- de onderzoekers de branche een belangrijke schakel noemen tussen de onder- en bovenwereld als het gaat om het plegen van ondermijnende criminaliteit en dat de argumenten voor criminelen om huurvoertuigen te gebruiken voor de hand liggen: ze hebben nu eenmaal vervoer nodig, het huurvoertuig biedt anonimiteit en kan niet persoonlijk worden afgepakt;
- de onderzoekers in de slotbeschouwing aangeven dat criminelen gebruik maken van zowel bonafide als van malafide verhuurondernemingen, waarbij ook stromannen worden ingezet en waarbij cash betaald wordt;
- de onderzoekers benadrukken dat een aantal factoren een autoverhuurbedrijf extra kwetsbaar maakt voor misbruik door criminelen zoals het accepteren van contante betalingen, een lage bezettingsgraad, verhuur aan andere bedrijven en het voeren van een slechte administratie;
- de onderzoekers ook concluderen dat de branche vervuild is door een aantal ondernemingen die speciaal zijn opgericht door en voor criminelen;
- in de bestuurlijke rapportage van de politie ook verwezen wordt naar de in 2019 verschenen “monitor georganiseerde criminaliteit in Nederland” van het WODC, waarin onder meer gewezen wordt op aanbieders van [...] diensten, die daders in staat stellen hun gelden afgeschermd te consumeren door bijvoorbeeld auto's [...] tegen contante betaling te verkopen of te verhuren waarbij het WODC aantekent dat zulks te goeder trouw kan zijn, maar dat het te behalen profijt het de desbetreffende aanbieder ook wel erg gemakkelijk kan maken zich achter onwetendheid te verschuilen;
- de politie-eenheid Amsterdam al in 2011 deze faciliterende rol van de autoverhuurbranche onderkende, in gesprek is gegaan met de branche en constateerde dat een groot deel van de ondernemers zich niet, of niet volledig, bewust was van de rol die zij speelden en dat het overgrote deel van de verhuurondernemers aangaf deze rol helemaal niet te willen vervullen;

- er een samenwerking tussen de politie-eenheid Amsterdam en de branche is gestart waaraan een groot deel van de autoverhuurbedrijven deelneemt;
- dit deel van de branche zich in meer of mindere mate bewust is van de kwetsbaarheid van de branche en de bedrijfsvoering heeft aangepast aan die kwetsbaarheid;
- de politie rapporteert dat een aantal van de verhuurbedrijven niet wil samenwerken met de politie, waarbij de politie constateert dat dit veelal de bedrijven zijn die nog steeds contant geld aannemen, weinig kritisch zijn op aan wie men verhuurt en dus ook verhoudingsgewijs veel criminelen in de huurauto's hebben, wat blijkt uit de diverse opsporingsonderzoeken en uit politiecontroles op straat;
- de politie daarnaast constateert dat er verhuurondernemingen in Amsterdam bij zijn gekomen, die in niets lijken op een normale onderneming: er is geen fysieke verhuurlocatie met enkele tientallen voertuigen, ze maken geen reclame, hebben geen duidelijke website met werkende telefoonnummers en soms geen inschrijving in de Kamer van Koophandel; deze bedrijfjes lijken volgens de rapportage speciaal opgericht door criminelen en voor criminelen;
- de problemen zich getuige de bestuurlijke rapportage in de gehele stad voordoen en zich niet beperken tot een bepaald gebied van de stad;
- door de kwetsbaarheid van de autoverhuurbedrijfsbranche het risico op een ongewenste verwevenheid tussen onder- en bovenwereld groot is; dat verhuurbedrijven die bewust of onbewust aan criminelen verhuren, hen in staat stellen om ernstige misdaden te plegen, hetgeen de maatschappij ontwricht;
- gezien het vorenstaande en de beperkte repressieve bestuurlijke instrumenten, het instellen van een vergunningplicht, die een voorafgaande integrale toets van de bedrijfsvoering inclusief financiering mogelijk maakt, derhalve noodzakelijk en doelmatig is;
- door invoering van de vergunningplicht voor de autoverhuurbedrijfsbranche een instrument voorhanden is om ondermijnende activiteiten te weren en de vestiging van bonafide ondernemers aantrekkelijk te maken, en daarmee bij te dragen aan de verbetering van de openbare orde en versterking van het woon- en leefklimaat;
- er momenteel geen handhaafbare regelgeving bestaat op grond waarvan autoverhuurbedrijven de bedrijfsvoering dusdanig moeten aanpassen dat zo veel mogelijk wordt voorkomen dat criminelen worden gefaciliteerd en daaraan uitdrukkelijk aandacht te besteden in een bedrijfsplan met regels als: het niet accepteren van contante betaling voor de verhuur van meer dan een dag, het alleen accepteren van huren en betalen op eigen naam, het nagaan van de identiteit van de huurder, het bijhouden van een goede registratie en administratie;
- met het besluit om de bedrijfsmatige activiteiten van autoverhuurbedrijven vergunningplichtig te maken toezicht en handhaving op de branche mogelijk worden en het niet meer mogelijk is zich achter onwetendheid te verschuilen;
- het opnemen van algemene regels in de APV ten aanzien van de bedrijfsvoering geen afdoende middel vormt, omdat er dan nog steeds geen preventief toezicht mogelijk is en er geen individuele toets plaatsvindt, waarbij ook de financiering betrokken kan worden;
- de bonafide autoverhuurbedrijven blijken de bestuurlijke rapportage van de politie in principe niet onwelwillend tegenover de invoering van een vergunningplicht voor de autoverhuurbedrijven staan;
- ter versterking van het besluit en om het verplaatsingseffect naar andere gemeenten tegen te gaan aan de minister van Justitie en Veiligheid aandacht is gevraagd voor landelijk regelgeving voor de kwetsbare branches waaronder de autoverhuurbedrijfsbranche;
- in afwachting van landelijke regelgeving inzet van bestaande gemeentelijke bevoegdheden noodzakelijk is gezien de aard van de problematiek en de noodzaak tenminste binnen het grondgebied van de gemeente Amsterdam tegen misstanden op te treden;
- De maatregel non-discriminatoir is, nu zij uitsluitend betrekking heeft op een branche die gebleken kwetsbaar is voor ondermijning en binnen die branche geen onderscheid maakt naar (de herkomst van de) aanbieder;
- De maatregel gerechtvaardigd is gezien de problemen die zich in de branche voordoen en de noodzaak criminele activiteiten zo min mogelijk te faciliteren;

brengt ter algemene kennis dat zij op 24 januari heeft besloten:

- A) De gemeente Amsterdam aan te wijzen als gebied waarin het verboden is zonder vergunning bedrijfsmatige activiteiten in de vorm van bedrijfsmatige autoverhuur uit te oefenen.
- B) Bedrijfsmatige autoverhuur te definiëren als: het bedrijfsmatig of in een omvang alsof het bedrijfsmatig is verhuren van twee of meer (personen)auto's, bestelbussen of lichte vrachtauto's tot 3500 kilo tegen enige vorm van vergoeding.
- C) Van de vergunningplicht uit te sluiten het garagebedrijf dat aan de eigenaar van een auto dat in het betreffende garagebedrijf wordt gerepareerd of onderhouden, een andere auto ter beschikking stelt voor de duur van die reparatie of dat onderhoud.
- D) Zolang het bedrijf voor publiek open is, dient er een in het bedrijfsplan opgenomen leidinggevende aanwezig te zijn die verantwoordelijk is voor de goede gang van zaken in het bedrijf en de directe omgeving.

- E) De termijn als bedoeld in artikel 3.69 van de APV waarop de vergunningplicht in werking treedt voor bedrijfsmatige activiteiten die op het tijdstip van de aanwijzing reeds worden uitgeoefend, vast te stellen op **vier maanden**, met dien verstande dat indien een aanvraag om vergunning tijdig is ingediend de bedrijfsmatige activiteiten in principe kunnen worden voortgezet totdat op de aanvraag een besluit is genomen.
- F) De Wet Bibob van toepassing is op de vergunningsaanvraag.
- G) Dit besluit in werking te laten treden op de dag na die van bekendmaking en te laten voortduren tot drie jaar nadien, tenzij de openbare orde eerdere intrekking ervan toestaat of verlenging ervan vergt. Het besluit kan worden aangehaald als "Aanwijzingsbesluit autoverhuurbranche".

24 januari 2023

*Burgemeester van Amsterdam voornoemd,
Femke Halsema*